Ч. 2 (13.547). Львів, четвер 4. січня 1934. Poczłowa opłatę zapłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло" Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічно 15·00 „
Піврічно 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар, Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр., Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 леї, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Народній Комітет.

Засідання Народнього Комітету У. Н. Д. О. дня 1-го січня 1934 р. у Львові.

Дня 1-го січня ц. р. відбулося у Львові в залі Української Бесіди засідання Народнього Комітету, найвищої по Народньому Зїзді (конгресі партії) установи Українського Національно-Демократичного Обєднання. В засіданні взяли участь крім представників повітових партійних організацій також усі члени Центрального Комітету Партійного Суду й Української Парляментарної Репрезентації У. Н. Д. О.

Наради почалися в год. 11.30 передполуднем і тривали з півгодинною перервою до год. 9-ої вечором. Наради відкрив голова УНДО і Парляментарної Репрезентації пос. **д-р Дмитро Левицький.** По відкритті передав провід заст. голови **ред. В. Мудрому,** який дав відразу голос голові партії для виголошення звіту з діяльности партії і Парл. Репрезентації.

Реферат голови посла **д-ра Дм. Левицького** тривав годину. В ньому обговорив референт **всі політичні події за час від останнього Народнього Зїзду по нинішній день.** Реферат був основний, вичерпуючий та богатий в незвичайно цінні думки і помічення. Учасники вислухали реферат з великою увагою та напруженням. Після реферату відкрив **ред. В. Мудрий** політичну дискусію. В дискусії забирали слово по черзі **д-р Роман Перфецький** (Сокаль), **д-р Ол. Марітчак** (Львів), **пос. Хруцький С.** (Холм), **Целевич Володимир** (головн. секретар партії), д-р **Свістель** (Перемишляни), **д-р С. Витвицький** (Дрогобич), пос-ка **М. Рудницька** (Львів), **п. І. Лішак** (селянин з Рогатинщини), пос. **О. Луцький** (Львів), **В. Кузьмович** (Львів), сенаторка **О. Кисілевська** (Коломия), **д-р Булак** (Сколе), **п. Ярмолюк В.** (Волинь). Дискусія закінчилася ухваленням цілої низки політичних резолюцій, які предложив головн. секретар **Волод. Целевич** разом з доповненням д-ра Р. Перфецького. Точно в год. 7. вечором прийшов до слова головний секретар партії **В. Целевич** для виголошення реферату **на організаційні теми.**

У часі реферату ред. В. Мудрий передав провід нарад у руки заст. голови партії **о. прал. Леонтія Кунацького,** що вів їх уже до кінця, тобто до год. 9-ої вечором.

Над рефератом секр. **Волод. Целевича** вивязалася дискусія, в якій забирали голос: **п. В. Островський** (Луцьк), **пос. Гр. Тершаковець** (Комарно), пос. **д-р Ст. Біляк** (Городок), селянин **Слободян** (Коломия), **п. Ярмолюк** (Рівне), **п. Березовський А.** (Львів) і інші.

Наради Народнього Комітету проходили з незвичайною діловитістю і закінчились великим успіхом, бо дали багато цінного матеріялу в формі побажань, спостережень та вказівок для партійного проводу в його майбутній діяльности. Резолюції Народнього Комітету постараємося опублікувати в найближчих днях.

Зміни у проводі українських ґімназій у Львові.

З днем 1. січня ц. р. перейшов на емеритуру директор української академічної ґімназії у Львові **д-р Денис Лукіянович.** Його місце має заняти дотеперішній директор філії української ґімназії **п. Іван Бабій.** А на місце дир. Бабія приходить як управитель філії **проф. Мих. Залевський** з Бережан.

—о—

І на Словаччині нема місця для українських учителів.

В минулому 1933-му році дістало диплом в учительській семинарії з українською („руською") мовою навчання у Пряшеві 39 молодих людей, у більшости сини наших селян. Ті абсольвенти подалися переважно на посади учителів, повносивши подання до шкільного реферату у Братиславі. Одначе з усіх них дістав посаду тільки один петент, який виявився словаком. Він дістав місце учителя в українському селі Габурі, де є школа з українською мовою навчання. А його товариші-українці ждуть дальше даремне на учительські посади...

Йосиф Ферстер присвятив свою композицію Українському Хорові у Празі.

Йосиф Ферстер, відомий чеський композитор, президент Чсл. Академії Наук і Мистецтва, присвятив свій новий твір-композицію Українському Хорові у Празі. Той твір написав Ферстер до слів Шевченка „Вечір" для мішаного хору, в якому є теж сопранове сольо.

ЕПИСКОП Д'ЕРБІНІ УСТУПАЄ?

Чужинна преса принесла вістку, що голова папської комісії „Про Руссія" епископ Д'Ербіні, який виїхав до Бельгії на лікування, на своє становище до Риму більше не верне. З того приводу москвофільські пресові органи висказують свій жаль, бо, мовляв, Д'Ербіні був „енерґічним французьким епископом-русофілом, що всією силою працював над тим, аби відібрати від українців у Римі геґемонію над злученими східними церквами."

Большовицький наступ на українських націоналістів.

Як повідомляють з Москви, на засіданні центрального виконного комітету СРСР комісар освіти Рад. України Затонський заатакував гостро українських націоналістів і комуністів, що підперають український сепаратизм. Промовець підкреслив діяльність націоналістів у рільництві і культурно-освітній ділянці, кажучи, що наслідком тієї діяльности держава мусіла торік видати 35 мілі[о]нів тон збіжа в характері насінних позичок на засів пустих піль.

Буденний вказав на небезпеку, яка грозить Рад. Україні від закордонних чинників, запевняючи, що на випадок війни червона армія буде битися як ніяка армія на світі.

Мусоліні не вірить у можливість війни.

„Пештер Льойд" приніс статтю Мусолінія, в якій він. заповідає, що 1934 р. принесе правдоподібно поворот до системи рівноваги сил. Хоча політичні горизонти, особливо над Тихим Океаном хмарні, він не вірить у можливість війни, і то з причини недостачі капіталів, а також тому, що держави переживають тепер внутрішню відбудову й успокоєння. Давня демократично-ліберальна система розвалилася. Мусоліні думає, що 1934 р. буде вирішальним в напрямі фашизації світа.

Ширіть наш часопис!

Зараза не платити довгів.

Фальшиві поголоски про мораторію для хліборобських довгів. — Хліборобський кредит і конверсійні умови.

Повсюдне обдовження наших хліборобів та важкі господарські обставини, які вони переживають в сучасних відносинах, спричинили зубожіння хлібороба, наслідком чого прийшло припинення правильної платности його зобовязань. А до того прийшли, як звичайно у тяжкому лихолітті, легкодушні невідповідальні дорадники, що баламутять хліборобське населення, начеб наближувалась девалюація гроша і тому не треба платити довгів, та це також некорисно відбилося на характері платности рільника довжника. Тому загрожує нам сьогодні не тільки матеріяльний занепад нашого хліборобства, але й моральний, бо фактично здержують свої платности не лише ті рільники, що не мають гроша, але й ті, що мають гроші а не платять під покришкою господарської кризи чи якоїсь мораторії, що нібито має їх звільнювати від плачення правно належних зобовязань.

Від тої неморальної пошести неплачення мусимо наших рільників охоронювати: поясненням правдивого стану їх правних зобовязань та спамятуванням і накликуванням до чесности господарської, бо як наш рільник затратить всяку віру в кредитодатність, тоді не поможуть ніякі засоби, щоби його врятувати перед господарською руїною.

І тому передовсім, коли хочемо перевести оздоровлення нашого хліборобства при помочі *конверзійного кредиту,* значить через обниження відсотків і облекшення рат платности, то мусимо негайно створити конечну для нього передумову, значить переконати наше хліборобське населення, що тут іде справа не за те, щоби довжник не платив своїх правних зобовязань, а за те, щоб йому *часово облекшити сплачування.* Тому він мусить чесно старатись і добре працювати, щоби дійсно платити і виплатити довжні зобовязання, бо інакше стріне його найтяжча руїна.

Тільки на таких умовинах можуть вірителі зорганізованих кредитів: банки, комунальні каси і кооперативи своїми кредитами врятувати наше рільництво.

Та саме з цією метою появилися державні закони, які мають на увазі допомогти хліборобам у сплаті їх зобовязань і відновити довіря вірителів до хліборобів. Поміж цими законами є закон з 24. березня 1933 р. про пільги для кредитових установ, що признають полекші довжникам хліборобам або так званий закон про Акцептаційний Банк. На підставі того закону можна сконвертувати, себто розложити короткотермінові хліборобські

ські довги, затягнені перед 1. липня 1932 р. в кредитових або господарських установах, на сплату ратами до трьох а найдальше до семи років та знизити відсотки (на 6½ відс.), але під умовиною, що ці довжники дадуть вимагане законом забезпечення сплати і той конверсійний договір додержуть, значить не проминуть ні одної рати відсотків ані довжного капіталу, під загрозою легального розвязання конверсійного договору та віддачі недбалого довжника під екзекуцію.

З другого боку згаданий закон бере в охорону установи, які зголяться заключити з довжником хліборобом таку конверсійну умову з вказаними полекшами і признає такій установі з Акцептаційного Банку ось що: 2 відс. річно на боніфікату (вирівнання за обнижку відсотків) і від міністра скарбу ще можливу додаткову боніфікату, що не перевищує ½ відс. в річному розрахунку, та ще й дальшу боніфікату на випадок страти на капіталі і то у висоті 50 відс. тих страт, колиб усі екзекуційні засоби не довели до покриття претенсій установи, як також евент. кредит з Акцептаційного Банку, або на підставі векслів з підписом Акцептаційного Банку в Банку Польськім.

З цього видно головну напрямну того закону, що всі *довги хліборобів мусять бути сплачені*, та що ті часові полекші й обнижки відсотків будуть мати тільки ті хлібороби-довжники, які будуть: означені свої конверсійні зобовязання в докладно визначених речинцях правильно сплачувати.

Ось так треба тут взяти під увагу не тільки інтерес самого довжника рільника, але рівночасно і рівнорядно також інтерес кредитуючої установи, з якою звязаний є третій чинник, що вложив свій гріш у дотичній установі і мусить також посередньо мати охорону свого господарського життя.

Чи можливости акцептаційного кредиту для наших кредитових установ здійсняться, цього не можна передбачити, але поки що вигляди дуже малі. У всякому разі наші кредитові установи, досібна кооперативи, не усуваються від свого обовязку піти назустріч довжникам рільникам можливими пільгами у сплаті їх довгів або через Акцептаційний Банк або безпосередньо заключеними з ними умовами. Однак зі свого боку ті наші кредитові установи мають право жадати від своїх довжників *солідности і чесности* у виконуванні принятих зобовязань, бо цього жадає не тільки від довжників хліборобів їх власний інтерес, але також вимагає від нас всіх загальний господарський інтерес українського народу.

Зате ті довжники, які вже так позадовжувалися, що у них загальне задовження перевищує 75 відс. вартости їх майна, *не мають права* користати з добродійства конверсійних договорів та їм остається одинока дорога добровільно загоджуватися з кредитовими установами і чим скоріш приступати до сплачування своїх зобовязань, щоб не було запізно. Тут не поможуть ніякі фальшиві вістки ані поширювані летючки нібито про мораторію для всіх довжників, бо це *неправда і обман людей!*

Д-р Кость Левицький.

Потвердження страхіть голоду на Україні.

(Від власного кореспондента.)

Ню Йорк, 11. грудня 1933.

Місячний журнал „Нейшенс Бизнес" у своїм виданні за грудень приносить цікаву статтю Вайтинґ Вілліямса. Коли він хотів запізнатися з думками своїх робітників в 1919 році, коли був віцепрезидентом одної залізної фабрики в Клівленді, він надягнув робітничу блюзу і наймився як робітник. Мин. липня він виїхав до Европи для розсліду, що думають робітники, і ось вислідом тої подорожі є статтяа „Погляд Робітників в Европі". Є це по правді лист, написаний до одного з друзів в Америці і того листа видруковано оце в згаданому журналі. Автор самий вернув уже до Злучених Держав і тому щойно тепер лист видруковано.

В частині про відносини в Совітах читаємо інформації й уваги, оперті на автопсії й інформаціях з першої руки. У статті наведені теж уривки розмов:

„В російській Пітсбурщині, тобто в донецькому басейні на Україні, я відвідував фабрики і колективні господарства при допомозі товмачів, найманих урядом. Одначе я розмовляв здебільша а) з німецькими, французькими та американськими інжинірами, урядовими представниками і експертами, що вже віддавна перебувають в Совітах; б) з сотками російських робітників (по німецьки) на периферіях Харкова, столиці України з 800.000 населенням, та головно розмовляв я в тих самих вугільних і залізо-рудних містечках, які я відвідав був у 1928 році. Все те переконало мене що **наслідком голоду померло останньої зими й весни повних 5 міл. людей!** Хоч в Америці це неймовірне, в Европі це загально відомо. Всі чужинні обсерватори, що мешкають в Росії, подають число жертв з голоду навіть вище, ніж 5,000.000 з голодного 1931 року. Минулорічний голод страшніший, бо його не зменшило 70 міл. дол., виданих Америкою на порятунок в 1931 році. (Члени комуністичної партії, що їх нараховують на 3 мілiони, заперечують це нещастя і гніваються на те, як хтось помагає людині). Між собою дискутує російська кляса, чи справді померло 15 міл. чи лише 10 міліонів! Ніхто не знає: лікарям на урядовій службі вільно повідомити пише, що смерть прийшла ч[...] слаблене серце" або „перевтому". Не ви[...] остається великий зріст числа смертни[...] ків та зараженої туберкулами молоді. [...] пондентам з Москви заборонено від[...] останнього серпня ті округи, які я від[...] Один відомий кореспондент (чи не Дюр[...] прим. перекладчика) висміває всі по[...] про голод, а тепер довірочно допускає [...] „пять міліонів." Дві інші причини, чому [...] ка нічого не знає про відносини, такі: [...] контроля армії загострила недавно це[...] ще більше замкнула уста і 2) „ми, ме[...] Ялти, не знали, чому наше містечко нагло [...] го ранку було вичищене з жеброти і ви[...] чих з голоду, аж доки в 11 годині не по[...] сотню чужинних туристів!" Я особисто [...] дітей та дорослих, як умирали з голоду. [...] ти по набренілих лицях). „Моя дочка по[...] з голоду якраз перед трьома місяцями". „[...] ки небіщиків з голоду бачили ми сьогодн[...] ли йшли до праці?" — так починалася [...] ва останньої зими в ріжних бюрах ранк[...] серпні ці бюра цілком опустошили, бо б[...] робітники пішли помагати при збиранні [...] ба" (тут ніхто не каже „пшениці"). „В но[...] лі, останньої зими, я бачив правильно р[...] 23 трупів. Часто по 50. А при одній нагоді [...] рахував їх сто! То так, бачите: вони йдуть [...] кати чогось на прожиток і остаточно пада[...] заслабі, щоби встати — от так воно". „[...] тітка утримувала себе і своїх двоє дітей [...] житті тим, що продавала один по одним [...] золоті зуби. — Я їх не потребую — вона ка[...] нам — так довго, як довго казьонний хліб [...] буде вогкий в середині". Коли отсей черво[...] поліцай зловить ще того хлопця, то він [...] буде мати: повний вагон бездомних сиріт. [...] вивезуть далеко в глибину краю на отве[...] поле, щоби хлопці не могли вернути. То [...] знаєте: останньої зими люди з села втікали [...] містечок з голоду. Щоби дати своїм дітям [...] году рятуватися, вони лишали їх у місті. Та[...] назбиралося разом 18.000!

Так як у 1921 році вістки про людоїд[...] є зачасті, щоб їм не вірити. Тепер тим ле[...] повірити, коли купці продають на „віль[...] ринку" три куснi цукру, грудку цементу, [...] або три яйця, кусник мяса — все одною ...[...] шею відразу, бо нічого нема у ніяких с[...]

Не вважаючи на матеріяльні і ку[...] осяги, я думаю (пише далі автор), що робі[...]

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 4. СІЧНЯ 1934.

АЛЬДОУС ГАКСЛІ. 2)

ПОРТРЕТ.

Приготування пішли легко. Джіянґоліні мав приятеля, який подбав для них за пашпорти на фальшиві прізвища, наняв коні, що мали ждати на них на березі і відступив їм свою ґондолю. Вони вибрали на втечу день останнього сеансу. Надійшов цей день. Льорд Гертмор, як звичайно, відвіз ґондолею жінку до ателіє Джіянґолінія, посадив її на фотелі, призначенім для моделів і відійшов на концерт Ґалюпіія в „Мізерікордії". Саме тоді карнавал був у повному розквіті. Навіть у білий день люди ходили в масках по вулицях. Леді мала теж свою чорнооксамитну маску, ту саму, яку тут бачите на портреті. Її чоловік, хоч і не гуляка і не любив карнавалових жартів, волів пристосуватись до гротескової моди, ніж звернути на себе увагу тим, що буде відріжнятись від інших.

Довгий чорний плащ, величезний гостроківчастий трирiжок і довгий ніс з білого папеꞏру складались у карнавалі на звичайний одяг венеціянського шляхтича. Льорд не хотів звертати на себе уваги, тому так одягнувся. „Панталеоне в одязі Пульчінеї" так називали його молоді закохані у своїх розмовах; старий льовелас переодягнений у кльовна, вічний тип із комедії. Як я вже вам згадав, щоранку льорд відвозив свою жінку найнятою ґондолею. Вона привозила зі собою обережно сховану під своїм білим плащем малу шкіряну скриночку, де ніжно в оксамит були загорнені скарби що зістала в дарунку від свого чоловіка. Коли вони сиділи в ґондолі, перед ними мигтіли палати та просувались сірі доми. Зпід маски льорда Гертмора його голос дзвенів поважно, рівно і непохитно:

— Вчений отець Мартіні обіцяв мені зробити ту честь, що завтра буде в нас на обіді. Сумніваюся, чи є хто другий, хто більше розумівся би на музиці як він. Я хочу тебе просити, щоби ти його приняла якнайтепліше.

— Можеш бути спокійний щодо цього!

Вона ледви могла стримати сміх. Адже завтра в обідовій порі вона буде вже звідси далеко, поза кордоном, на шляху до Відня. Бідний старий Панталеоне! Ні, вона не жалує його ні трохи. Зрештою він має свою музику, свій старий крам з мармуровими відломками. Вона ще сильніше притиснула до себе скринку під плащем. Яка це солодка таємниця!

Біґґер притиснув театральним жестом руку до серця. Його це забавляло. Він звернув свій лисячий ніс до кліента і задоволено всміхнувся.

— Но, і що далі? — спитав покупець.

— Ґондоля зупиняється перед воротами Джіянґолінія, льорд Гертмор помагає своїй жінці висісти і відводить її до робітні маляра на першому поверсі, передає її зі звичайними чемними словами під опіку мистця і відходить на концерт. Закохані мають рівно дві години, щоб приготовитись до втечі.

Ледве старий Панталеоне відійшов, уже зявляється помічник маляра, його приятель, замаскований у доміні, зовсім так само, як усі мешканці на вулицях Венеції у день карнавалу. Витаються, стискають собі руки, жартують: усе вдалось знаменито, вони оминули всяких підозрінь. Леді витягає зі свого плаща золоту гоцінну скриночку. Відчиняє її і розбуджує голосні італійські оклики здивування та з[...]лення. Бриліянти, перли, смараґди, руб[...] пряжки, діямантові ковтки — всі ці рідкі [...] ки, за якими люди так побиваються і що [...] ходили через стільки рук знавців. Закохан[...] ра паде собі в обійми.

Помічник-приятель пригадує їм, що [...] поладнати ще неодну справу. Вони мусять [...] поїхати на поліцію і підписати пашпорт[...] звичайна формальність, але її треба пола[...] Він о[дно]часно мусить теж вийти [...] пр[...] один діямант, щоб дістати гроші на доро[...]

Біґґер перервав на хвилину, закурив [...] роску і закрився хмарою диму:

— Всі вони виходять з хати в масках [...] мінах, помічний приятель в один бік, ма[...] своєю любкою у другий. Ах, кохання у Ве[...] Чи ви були коли у Венеції закохані, мій п[...] питає він багатого кліента.

— Ніколи не їздив я далі як до Діє[...] повідає домовласник, покивуючи голово[...]

— Коли так, то ви прогаяли одно [...] більших своїх переживань. Тоді ви не зм[...] ніколи зрозуміти, якого роду почування [...] маляр і леді Гартмор, коли вони про[...] довгими каналами і вдивлялись одне од[...] очі через дірочки масок. Може і цілувал[...] хоча, точно беручи, не було це легко в [...] Коїм цього була небезпека, що хтось м[...] знати їх з вікна якогось дому. Я гадаю, [...] ни воліли тільки дивитись. Та хто пр[...] нецьких ґондолах, той може задоволь[...] самими поглядами — вони заступають [...] лунки

(Докінчен[...]

Союз Українок Америки і Союз Українок Канади. Крім представниць українських жіночих товариств, які візьмуть участь у конгресі як повноправні делегатки, себто з правом голосу, передбачена є також участь (у характері гостей) делегатів українських національних установ, а також чужинок і — наскільки дозволить на це місце — масова участь жінок-членів українських жіночих товариств.

Незвичайно багата й інтересна програмка виповнить повних пять днів конгресу. Конгрес подуманий є не лиш як святочна маніфестація для підйому духа учасниць і не тільки як ювилейно-ретроспективний конгрес, якого завданням дати історичну картину організаційних змагань і досягнень нашого жіноцтва на протязі минулого півстоліття. Крім білянсу дотеперішньої праці українського зорганізованого жіноцтва від її первопочинів аж по нинішній день, конгрес має намітити шляхи на майбутнє, вказати українській жінці її ролю і завдання на тлі змагань Нації. І тому-то крім рефератів історичних про дотеперішні шляхи українського жіночого руху, найдуться на програмі нарад конгресу реферати ідеольогічні, а дальше реферати про обовязки жінки на всіх ділянках громадського життя, зокрема про її ролю **в творенні рідної культури, в розбудові народнього господарства та в забезпеченні народнього здоровля.** Реферати будуть упорядковані по циклям. На конгресі переважатиме пленарна форма нарад, щоби уможливити учасницям вислухати всі реферати та заняти до них становище в дискусії. Всетаки крім пленарних засідань радитимуть також окремі комісії, в першу чергу для справ, які вимагають обміркування в малому гурті людей. Конгрес подуманий як конгрес провідниць, себто призначений у головній мірі для інтелігентського міщанства. Одначе в рямцях конгресу передбачений є один день (неділя 24. червня) для масової участи селянського жіноцтва, членів сільських Кружків Союзу Українок. Цього дня відбудеться в полудне велика популярна академія, уладжена силами виключно селянок (а саме Кружків С. У. станиславівського повіту), а після полудня популярне жіноче віче.

Крім ділових нарад у програмку конгресу входять усякі імпрези мистецького і товариського характеру. І так відбудеться великий **репрезентативний** концерт при співучасти найбільших українських артисток, театральне представлення з відповідною песою, а також товариські сходини з чаем (равт) під гаслом „шануймо народню ношу“, де всі учасники конгресу являться одягнені в народні строї.

До піднесення рівня і блеску конгресу причиняться немало виставки, які підготовує мистецька комісія. А саме, крім виставки книжки, про яку була вже згадка, проектується **виставка українських малярок, виставка прикладного мистецтва** та — незвичайно інтересна **етнографічна виставка народнього мистецтва,** влаштована збірним зусиллям і заходами Філій Кружків Союзу Українок по пляну і вказівкам підкомісії народнього мистецтва.

Після конгресу відбудуться **спільні прогульки** на Гуцульщину та долиною Дністра, які дадуть учасницям змогу не тільки налюбуватися природою тих найкращих закутин галицької землі, але також приглянутися богатому народньому побутові тих околиць в його природньому окруженні.

Нема сумніву, що Український Жіночий Конгрес матиме велике значіння не тільки для дальшого розвитку нашого жіноцтва, але й для консолідації національних сил. Важкий момент, який переживає Український Нарід, а передовсім трагедія Великої України єднають українське жіноцтво під спільним прапором та кажуть йому шукати шляхів для відродження Батьківщини. Взагалі Український Жін. Конгрес може стати *важним підготовчим кроком до Всеукраїнського Національного Конгресу,* про який писалося в нас так багато, але якого реалізація на жаль не посувається вперед.

Організаторкам великого діла треба побажати якнайкращих успіхів.

З польської преси.

„За 5 хвилин дванацята.“

Від останнього нашого огляду польської преси появилось у ріжних польських часописах чимало таких статтей на українські теми (чи на такі, що нас близько торкаються), які вимагають згадки. Належить туди нпр. цикль статтей **проф. Ольгерда Гурки** у варшавському „Поні“ з ревеляціями про „Огнем і мечем“ Сенкевіча; великий фейлетон **Леона Васілевського** у святочному числі **„Роботніка“** п. н. „Національні проблеми“; передова стаття у **„Курері виленськім“** п. н. „Роздоріжжа церковного життя“; статті **Адольфа Бохенського** у **„Бюлетині польсько-українськім“** про Вячеслава Липинського; **велика стаття Станислава Ґрабського** у святочному числі катовицької **„Польонії“** п. н. „Проблема національної політики у Східній Галичині“; велика стаття (промова) **Яна Бобжинського** п. н. „На рейках української справи“ у **„Нашій Пшишлосьці“** та дискусія з приводу тої статті (промови) тамже; велика стаття п. н. „Українці“ у часописі **„Зрив“**; обширна стаття **Ст. Глясса** в 3—4. ч. журналу **„Всхуд“** про розвоєві тенденції більшовизму і і-

Однак на першому місці треба таки присвятити увагу статті (на жаль — анонімній) п. а. **„За пять хвилин дванацята“**, яка появилася у **„Бунті Млодих“** з 20. ц. м. Стаття відзначається таким знаменитим знанням польсько-українських відносин і такою правильною характеристикою польської національної політики, що треба булоб дивуватися, колиб її автором був — поляк.

Стаття така обширна, що — на жаль — можна зацитувати тільки короткі уривки.

На вступі автор дає погляд на шалену радикалізацію настроїв в українському громадянстві, яка доводить до зросту пайдократії. Польська публіцистика вдовольняється скиданням за цей стан вини на українців, допускаючи щонайвище „злагіднюючі обставини“. Тимчасом „треба виїмкової сліпоти“, щоби не добачувати факту, що „ніколи досі (навіть після пацифікації) комплекс польсько-українського життя не представлявся так безнадійно мертвецьки, як нині“, та треба „виїмкової злоби, щоби того білянсу не признати“.

„Складати вину на українську сторону або на „посторонні впливи“, яких зрештою не можна негувати (інша річ, що кількократне згадування про „Берлін“ і „Харків“ у такій поважній статті неприємно вражає, як якась „концесія“ для відомих „теоретиків“ про совітсько-німецький „диктат“ — Прим. Ред.), скриває в собі не лише глибокий песимізм щодо будучого розвитку випадків, але і песимізм щодо наших політичних здібностей. Ствердження факту, що не ми не зуміли в найменшій мірі розвязати нашої „української проблеми“, що не вміємо підійти до нього нині, коли ситуація за Збручем так дуже влекшує нам справу, — це ствердження компромітує не українців, а нас. Це лише доказ, що ми нездібні розвязати одну з найкапітальніших меншинєвих проблем... Це не означає нічого іншого, як лише банкротство нашої політики. Тільки — нашої. Тільки ми, як державний нарід, відповідаємо за неї. Тільки в наших руках, побідних і правлячих, спочиває ініціятива...

Кажучи про вихиляси польської національної політики, автор наводить „серію неповязаних фрагментів“. „Отже наперед спроба асиміляції“. Тут згадує про університетські катедри, кольонізацію, надписи, шкільну політику. В черговому періоді „угоди“

ми вишукували і впускали до сойму неоднократно морально найслабші одиниці, або найгірші, здібні вбити всяку ідею замирення. Оперта на таких „стовпах“ співпраця запаскудила на довгі роки істоту великої справи. Потім прийшла ера програмового лібералізму, голошеного в парляментарних залах... Однак скінчилося на деклараціях... Засада „рівних прав і рівних обовязків“ не була (коли йде про права) зреалізована. Замісць неї розпочався танок у заворожeному колі: хай спершу українці викажуть свою льояльність, а потім ми їх зате нагородимо. Зрештою, та засада була вже в заложенні недостаточна супроти народу зі спеціяльними аспіраціями. Українці не жадають прав рівних ані упривілеєних, але прав інших. Покликуються на свою далеко посунену окремішність, на свою коротку але живу державну традицію та хочби на австрійську автономію, яка давала їм більше. Нема сили, яка моглаб змінити те їх становище і погодити з правами, прислугуючими нпр. жидівській меншині...

У ході тих деклямацій про права й обовязки влітає пацифікація. Можливо, що її треба було, але річ певна, що формально і фактичо вона зліквідувала навіть серпанки лібералізму...

По одному боці остає на арені поліція, по другому — ОУН. Інші актори не мають вже голосу. Ті дві сили репрезентують обидва народи в їх взаєминах... Тепер уже не ведемо ніякої політики... Вирішують все виділи безпеки...

Далі переходить автор знову до банальних закидів, які польська сторона робить українським політичним партіям, що вони — мовляв — не навчили молоді реалізму.

Але що ми зробили, щоби влекшити тим партіям легальну боротьбу й уможливити їм доказати її успішність? Що ми дали цим політикам, щоби вони могли супроти власного громадянства виказатися вартістю реалізму? Які атути вони, позитивісти, можуть протиставити революційним гаслам негації? Чим ми скріпили їх надзвичайно важке становище?

Пригадуючи останні натяки проурядової преси та ріжних польських чинників про недалекі нові „рішучі і тверді заходи“, автор протиставить їм приклади навіть з Волині, де цілий ряд недавніх пасивних іл є вже (як іронічно каже автор) „заражені протидержавною агітацією“...

Закінчує автор історичною пригадкою прикрих для держави прецедентів, які бувають наслідки неполагоджених важких внутрішньо-національних конфліктів

Радек заповідає війну.

МОСКВА 2. 1. ПА. Радянська преса в новорічних числах обговорє теперішню міжнародню ситуацію. В „Ізвестіях“ Радек переводить паралелю між змаганнями Японії та Німеччини, стверджуючи, що обі ті держави прямують до захитання стабілізації відносин у капіталістичному світі, кожна в рамах своїх інтересів. Німеччина має комплекс версайський Японія тихо-океанський, причому обі держави прямують до зміни взаємин з Радянщиною. Тихий Океан, Рен і Висла творять одну спільну стратегічно-політичну площину. Акція обох держав спрямована проти Франції, Польщі і Радянщини і ідеї деяких англьосаських політиків на можливість льокалізації конфліктів і збереження невтральности якоюнебудь з держав є пусті. Вкінці Радек стверджує, що до загальної війни прийде скорше чи пізніше.

Перед в'ізито Саймона в Римі.

РИМ, 2. 1. ПАТ. Агенція Стефані повідомляє: Miродайні італійські кола дожидають з великим заінтересуванням візити мін. Саймона в Римі. Хоча візита не має офіяльного характеру, одначе розмови з Мусоліні мусять заторкнути головні проблеми теперішньої хвилини, а саме, справу розброєння і реформу Союзу Народів. Можливе, що італійський [...] висловить свій погляд у тих справах ясно [...]учо. Слід підкреслити, що Англія й Італія [...] самого початку женевської конференції ст[...]ся зійтись у співпраці, необхідній для відб[...] господарського й політичного життя в Євр[...]

Французька відповідь Німеччині.

Канцлер Гітлер приняв 1. ц. м. французького амбасадора в Берліні Понсе, що поінформував його про становище французького уряду супроти німецьких пропозицій щодо розброєння. Понсе передав Гітлерові в приявві міністра закорд. справ Нойрата меморіял на 15 сторінк друку. Як зазначує французька преса, відповідь французького уряду дуже повздержлива і в тільки вступом до властивих переговорів, які повинні продовжуватися в Женеві при участи всіх держав, що беруть участь у розброєвій конференції. Нота відкидає рішучо розмови про нове озброєння Німеччини. Французький уряд готов признати Німеччині ті права, які означено в рамах конвенції, і в тій концесії, яку представив мін. Саймон 14. жовтня м. р.

—o—

Радянщина за Союзом Народів.

МОСКВА, 2. 1. ПАТ. В тутешніх політичних колах кружляють фальшиві чутки, що мовляв у найближчому часі Радянщина вступить до Союзу Народів. Радянські урядові чинники, запитані кореспондентом ПАТ-а, не заперечили тих чуток, заявляючи, що така евентуальність зовсім не виключена.

На основі інших вісток енувціяції Молотова і комісаря Літвінова можна розуміти як готовість до співпраці зі Союзом Народів без формального приступлення до Союзу.

—o—

Новорічні проклямації.

З приводу нового року президент Гінденбург оголосив для німецької збройної сили приказ, в якому, підкреслюючи значіння торічних змін для німецького народу, закликає армію та фльоту, щоб у виконанні своїх обовязків зберегли вірність і слухняність. Окремі проклямації видали міністр Райхсвери ґен. Бльомберґ і міністр летунства ґен. Ґерінґ. Остання проклямація кінчиться словами: „Присягаємо, що в новому році, подібно як досі, все німецьке летунство стане в праці і вірній слухняности при нашім провідникові Адольфі Гітлерові“.

БЕРЛІН, 2. 1. ПАТ. „Фелькішер Беобахтер“ оголосив проклямацію Гітлера до націонал-соціялістів. Вказуючи на дотеперішні етапи своєї боротьби за здобуття влади в Німеччині, Гітлер заявляє, що метою нашої боротьби назверх не може бути ніщо інше, як тільки здобути для народу рівноправність і чесну співпрацю, щоби не допустити на будуче до проливу крови.

—o—

Після румунського атентату.

Румунська рада міністрів завела вимковий стан у повітах Букарешт, Кляваенбурґ, Чернівці, Яси, Кишинів, Ґалац, Констанца, Темешвар, Вел. Варажлин, Прахова і Домбровіца.

Стверджено, що атентатчик Константінеску при останніх виборах до парляменту кандидував з лісти Залізної Ґвардії, яку опісля розвязано. Убивник заявив, що виконав замах на премієра Дуку, уважаючи його відповідальним за всі розпорядки проти Залізної Ґвардії.

Поліція перевела арештування серед членів Залізної Ґвардії. М. ін. арештували димісіонованого ґенерала Кантакузена, тимчасового провідника Залізної Ґвардії.

Коло Букарешту знайшли під мостом Фуюден трупа мужчини з відзнаками залізноґвардійця. Доходження виявило, що це Чівмеле, член Залізної Ґвардії. Здогадуються, що Чівмеля вбили тому, що відмовився виконати приказ, виданий провідником ґвардії Кодреану. Знайшли при нім револьвер і лист, адресований до жінки Кодреану. Зміст цього листу держать у тайні.

—o—

Вимковий стан в Арґентині.

В арґентинській провінції Санта Фе вибухло минулого тижня повстання радикальної партії під проводом бувшого президента Альвеара і перемінилося в криваві бої з військом, якого частина прилучилася до повстанчого руху. Комунікація між Буенос Айрес і збунтованою провінцією перервана. Причиною повстання є невдоволення з господарської політики уряду, що вславилась корупційною системою та зловживаннями на шкоду трудового населення. На основі звідомлення міністерства маринарки повстанці здобули біля Пазобір один корабель, але незабаром його втратили. В боях згинуло багато людей. Уряд звелів арештувати Альвеара і завів у цілій Арґентині вимковий стан.

Ґубернатор для Закарпаття.

Кандидати на становище ґубернатора в Ужгороді.

На Закарпатті давно вмер ґубернатор, а нового ще й досі нема. Але якось „ґубернаторської проблеми“ не відчувають на Закарпатті в такій мірі, як напр. було при призначенні нового епископа. Здається, навіть ніякої боротьби нема — хіба не все одно, хто буде лялькою, яку все одна й таж рука тягнутиме за ниточку?.. Навіть ні. Лялька ця буде находитися в стані спокою, як покійний А. Бескид, що лише раз у місяць брав перо для підпису квіту при поборі ґубернаторської платні, яку досить акуратно відсилав у якийсь банк до Мадярщини. Ніякої політики він не вів та взагалі нічого не робив.

Ось недавно у Ужгороді на зборах представників партій згадували такі імена, як кандидатів на становище ґубернатора: сенатора *Е. Бачинського, д-ра Мачика, К. Грабара та о. Августина Волошина.*

Щодо цих кандидатів, то Бачинський та Грабар — репрезентанти аґрарної партії, що нині фактично править на Закарпатті. Чомусь аґрарники забули висунути на репрезентанта Закарпаття ще одного визначного діяча аграрної партії — Щирецького. Він справді був би достойним репрезентантом сучасного аграрного режіму. То не шкодить, що він брав колись участь у розстрілі Колчака на Сибірі — тепер він членом від аграрної партії. Це би свідчило на його користь — руку має тверду й певну, а тому Закарпаття могло би при нім процвітати. Особливо екномічний розвиток він би зумів поставити на значну висоту, приймаючи на увагу те, що він став з бідного верховинця найбагатшим корчмарем на цілім Закарпатті. Це вказує на його небуденний господарський хист.

Зрештою про аграрних кандидатів трудно щось позитивного сказати. Е. Бачинський належить до тої мадярської шляхти, що при аґрарному режимі переорієнтувалася і стала до послуг чеської аґрарної партії, де репрезентує „русскій“ народ Закарпаття. Взагалі висунуті кандидати аґрарної партії ніколи політикою до часу своєї служби в тій партії не займалися, а за мадярського режіму не були ніякими суспільними діячами та ледви чи й признавалися до свого народу. Залишаються д-р Мачик та о. А. Волошин.

Д-р Мачик мабуть справді ідейний москвофіл. Він ще за мадярського режіму під впливом відомого московського дослідника Закарпаття історика Петрова зацікавився своїм народом і дуже захопився православієм; д-р Мачик був тоді суддею на Закарпатті. Мадяри перенесли його в сербську етноґрафічну територію Мадярщини. Він вже досить стара людина, на емеритурі, ніколи політикою не займався та як політичний діяч не відомий. Зате він завзятий пропаґатор православія та глибоко вірить у „велікую Росію“, обовязково з царем на чолі. Від призначення його ґубернатором хіба мало би користь православія і двох-трьох московських реакціонерів-монархістів, що нашептували би старому дідові казки про „велікую Расію“, царя-батюшку і сильну славянську державу. Але режім на Закарпатті не змінився би. Тепер д-р Мачик номінально вважається головою правої орґанізації чеської національно-демократичної партії д-ра Крамаржа, яка на Закарпатті зветься „Русская Народная Партія“.

Залишається ще один кандидат *о. А. Волошин,* про котрого можна вже поважно говорити як про кандидата на ґубернаторське місце; але тут є одна перешкода — він... належить до українського табору, а тому з його призначенням мусів би змінитися режім, бо ледви чи о. А. Волошин погодиться стати таке фіґуркою на ґубернаторськім кріслі. Це активний політик і заслужений громадянин, широко відомий суспільний діяч ще за мадярських часів, що не лише платонічно співчував, але й активно працював тоді над національним пробудженням свого народу та боровся, скільки було можливости, з тою шаленою мадяризацією, яка тут велася. Це одинокий кандидат зі згаданих чотирьох, що має реальні заслуги перед рідним народом своєю великою працею на Закарпатті. Особливо як педаґоґ він за мадярських часів вів свою національно-культурну працю при таких тяжких умовинах, що просто тяжко повірити, як він міг все таки стільки зробити.

Перед Прагою має о. Волошин ту заслугу, що головно його заходами дійшло до приєднання Закарпаття до Чехословаччини. Тому можна вважати сіне іра ет студіо, що він є одиноким зі згаданих кандидатів достойним репрезентантом Закарпаття. Особливо приймаючи на увагу ту енерґійну ревізіоністичну пропаґанду, яку розпочали в останньому часі мадяри, він мав би вагу і для закордонної репрезентації Закарпаття, бо врешті-решт Закарпаття стане проблемою міжнародньої політики. Мадяри в цьому напрямку зробили величезні успіхи, особливо в Англії. Щирецькі, Бачинські та інші аґрарні кандидати змогли би хіба репрезентувати сучасний аґрарний режім, але не Закарпаття, бо ніхто з них не брав найменшої участи в прилученні Закарпаття до Чехословаччини. Крім того мадярській пропаґанді ледви чи вдалось би чимнебудь скомпромітувати особу о. Августина Волошина...

При призначенні о. Авг. Волошина фактори неґативні для Праги — його українство, друге — зміна сучасного режіму на Закарпатті. Позитивні для Закарпаття — його політичне вишколення, громадсько-культурна діяльність та народолюбність і щира праця для народу, популярність та авторитет у всього громадянства без партійної ріжниці. Прага буде мати складну проблему до вирішення в справі призначення ґубернатора, коли вона не схоче змінити своєї москвофільської політики на Закарпатті. Бо зовсім слушно зауважує „Вперед“, орґан с.-д. партії Закарпаття у ч. 24. з 15. 12. 1933:

„На Підкарпатті є такі люди, які піднесли б авторитет ґубернаторського уряду. Ті люди здібні, віддані народній справі, не спекулянти, що продалися за шмат гнилої ковбаси сильним володарям, не узалежнюють свого політичного світогляду від посольського чи сенаторського мандату. Але... але ці люди з українського табору, ці люди поступові, які дивляться на підкарпатську самоуправу не як на нотарську сваволю, не як на гасання політичних спекулянтів, а хочуть у ній бачити справжню демократичну форму самоврядування, якаб забезпечила вільний розвиток всіх творчих сил краю. Підкарпаття тепер перебуває в руках сільських писарів, що звуться тут нотарями. Вони фактично командують народом при всій своїй культурній обмежености. Окружні начальники — це слідуюча ступінь адміністративної ерархії, вони в більшости далеко від писарів не втікли. Глибокого розуміння демократичних форм керівництва в них нема, вони далекі від вшанування правдивого народоправства. Також, як і нотарі зловживають своїми уповноваженнями, переступають окре-

слові рамці своєї влади. Вершок — краєва влада така сама, як нижчі органи її. Всі вони кермуються засадою: Рука руку миє".

Закарпатські українці можуть сказати одно: Сили молоді підростають, гартуються в боротьбі та в умовинах демократії, що панує в ЧСР, вони виборють народові належні права і колись виберуть самі свого репрезентанта. Агарний режім не вічний на Закарпатті, а антинародне москвофільство настільки гниле, що поважною силою рахуватися не може. Коли не буде мати зовнішньої підпори — швидко розвалиться. *М. О.*

Комісія Ліги Націй в справі Закарпаття.

Державам, що є членами Ради Ліги Націй, розіслали для інформації документ, у якому трічленний меншинний Комітет Ради (еспанець Нахера, англієць Малкін і француз Дінарк) повідомляє генерального секретаря про вислід розгляданої меншинної петиції, предложеної 12. грудня 1932 р. Лізі Націй предсідником Руської Ради Народньої Оборони в Америці Михайлом Югасом у справі Прикарпатської Руси. Михайло Югас (мадярон) обвинувачує чехословацьку владу, що досі не дала Закарпаттю автономного сойму, хоч обовязана до того умовами, що занедбує руське шкільництво на Закарпатті, щоби чехізувати цю країну та піддержує мовний хаос протегуванням чеської і української мови.

До Югасової петиції додала чехословацька влада пояснення, в яких обговорює всі аргументи петиції, виправдується, чому досі не уконституувався закарпатський сойм і що за чехословацького режіму зроблено на полі шкільництва, щоби тамошньому населенню було можливо вчитися в школах усіх типів у рідній мові та як досі рішено справу мови.

Цілу цю документацію — Югасовий меморіял і пояснення чехословацької влади — розглянув меншинний комітет 11. жовтня 1933 р. і тепер про вислід каже таке:

Комітет розглянув обширні документи, які йому предложено й успокоїла його ствертість, точність і ясність пояснень чсл. влади в усіх справах, яких торкається петиція, головно що торкається мовної практики, шкільництва ріжних родів навчання і т. д. Справа автономії Закарпаття не могла не цікавити Комітету. Комітет із вдоволенням приняв до відома пояснення чсл. влади в тій справі, а саме, що політичне виховання місцевого населення не поступає успішно вперед та що осягло значний успіх. Чехословацька влада стверджує теж, що здійсненню автономії в нинішніх часах стоїть на перешкоді господарська кріза взагалі та тягарі, які Закарпаття мало би, колиб у теперішньому положенні мало оплачувати з власних засобів автономну адміністрацію. Цю переходову перешкоду Комітет уважає оправданою та вірить чсл. владі, що піде далі вибраним шляхом аж до повного сповнення умовин меншинної умови, яку підписала. До того часу (Комітет вірить, що він прискориться завдяки сприятливішим обставинам) права закарпатського населення загарантовані внутрішнім законодавством.

У дописці Комітет повідомляє, що рішився закінчити розглядання справи й не доручати її Раді Ліги Націй для дальшого розгляду.

Нова німецька зброя.

ВІДЕНЬ, 2. 1. ПАТ. „Зон-у. Монтаґс-Цтг." повідомляє, що Німеччина робить повні приготування вздовж французькою границею. У віддалі 30 км. від границі будує напроти французьких фортів залізо-бетонові руштування, незнані досі у воєнній техніці. Досі збудовано сто таких руштувань. Французи кажуть, що руштування мають служити до видання ракет з вибуховими матеріялами або трійливими газами. Ракети можуть на кілька мінут знищити великі простори землі.

—o—

МОЖУТЬ ВИДАВАТИ ЧАСОПИСИ, ТА ЛИШЕ ЖИДІВСЬКІ.

Новий німецький пресовий закон, що війшов у життя з 1. січня 1934., заборонює передовсім редакторам критикувати владу, далі постановляє, що журналістом може бути лише арієць. З неарійців лише ті, що боролися за Німеччину, або ті, яких родина згинула в боротьбі за Німеччину. Жиди можуть видавати лише жидівські часописи. Марксист не сміє бути редактором. Редактором може стати арієць, коли скінчив 21 літ життя після 1-річної практики.

—o—

НОВИЙ КУРС В ЕСПАНІЇ.

Еспанська міністерська рада ухвалила, що треба іменувати посла в Ватикані. Від початку республики аж досі не було це місце обсаджене.

—o—

По широкому світі.

— Студенти університету у Дебрецині і Сеґедині здержалися з виїсами на зовнішні [illegible], доки не будуть приняті їхні домагання, спрямовані проти жидів.

— Голову центрального виконного комітету Таджікістану, Максума і голову ради народніх комісарів у тій республиці Ганібаєва виключили з компартії за „буржуазний націоналізм".

— Сталін мав дводневу розмову з американським амбасадором про господарське положення Зл. Держав.

— З Москви вислано 67 скринь золота загальної ваги 5000 кг. з призначенням до Берліна.

— Американський амбасадор у Парижі Страус уступив зі свого становища, не могучи погодитися з господарською політикою Рузвельта.

— В Гельзенкірхені було в сильвестрову ніч багато нападів на членів штурмових відділів, наслідком чого поліція арештувала багато осіб. В Рінтельні над Везерою застрілено командата штурмових відділів.

— Помер китайський міністр [illegible] справ і посол у [illegible] і в [illegible] [illegible].

През. Масарик для закарпатських дітей.

Президент Чехословаччини Масарик дав на акцію відживлювання дітей на Закарпатській верховині 100.000 ч. к.

—o—

Справа д-ра Г. Лужницького.

КОМУНІКАТ.

У „Новому Часі" з дня 25. грудня 1933. д-р Г. Лужницький оголосив отвертого листа, в якому закидає Раді, що вона неправно і безпідставно припинила його на 1 рік у членських правах та що змінила на його некористь вислід Громадянського Суду. У звязку з цими закидами Рада стверджує вдруге, що орєчення Гром. Суду дійсно у категоричній і безсумнівній формі виключило підозріння, кинене супроти д-ра Г. Лужницького щодо конфіденціональної служби; однак Рада Т-ва отримала від Гром. Суду окремого листа про поведінку д-ра Г. Лужницького незалежно від закиду конфіденціональної служби, і на підставі цього листа, покликуючись на зовсім виразний текст 11-ої точки статуту Т-ва письменників і журналістів, Рада мала повне право прийняти супроти д-ра Г. Лужницького такий вимір кари, який прийняла з дня 14. грудня 1933. Якщо собі цього д-р Г. Лужницький бажає, маючи до цього повне право, ця справа може бути предметом розгляду на найближчих Загальних Зборах.

За Раду Т-ва письменників і Журналістів ім. І. Франка:
Д-р Стахів Матвій, заст. голови.
І. Кедрин, секретар.

—o—

50-ліття українського фемінізму.

З нагоди 50-их роковин українського фемінізму вечором дня 30. XII. 1933 р. заходом філії Союзу Українок у Львові відбулись в салі Української Бесіди Святочні Сходини членів згаданого Союзу.

На програму Сходин склався основний реферат п. Ольги Дучимінської; фортеп. сольо — Рахманінов: Прелюдія, Дебюссі: Сяйво місяця і Скот: Країна льотосу — п. Надї Біленької; рецитація — Наталія Кобринська: Блудний метеор і Два брати — п. Ірини Гургулівної; сольоспів — О. Нижанківський: „Не видавай мене замуж", Стецєнко: „Вечірня пісня", наддаток: „Народня пісня" — п. Марії Свірської.

Свято пройшло серед святочного настрою.

о. а.

Сказали чехи — НАРОД СОБІ. І стали собою. Це слід нам памятати у ГРУДНІ.

ПАПА ЩАДИТЬ.

Папа Пій XI. розпорядив, щоби зі служби Ватиканського Міста відправити 600 робітників. Ті робітники направляли дороги й огороди у папських добрах. Решта, 400 робітників, докінчуть роботи.

НОВИНКИ

— **Арештування.** В селі Гребенці, пов. Жовква, арештувала куликівська поліція в неділю 31. м. м. сімох сільських хлопців: Павла Лахмана, Івана Кукіля, Василя Сороку, Михайла Сороку, Миколу Ціпа, Михайла Равку і Миколу Добросинця — всіх під замітом знищення 5 разів у школі в сусідньому селі Сторонятині.

— **Новий комісар міста Перемишля.** Міністер справедливости розвязав дотеперішню управу м. Перемишля тому, що не вивязалася якслід зі своїх обовязків, і покликав на становище тимчасового комісаря міста Л. Хшановського, б. старосту з Ланцута, а на його заступника інж. Л. Скарського з повітової дорогової управи. Дотеперішня рада міста залишається дальше в урядуванні.

— **Централізація ЗУПУ.** З днем 1. ц. м. всі дотеперішні Заведення обезпечень умових робітників у Львові зліквідовано, а їхні права і обовязки переймає централя у Варшаві. Покищо зліквідовані заведення урядують у своїх дотеперішніх осідках і туди слід зголошувати всякі вплати, зголошення та претенсії.

— **Письменниця дістала літературну нагороду.** В міністерстві народної освіти у Варшаві відбулося засідання жюрі в справі державної літературної нагороди в сумі 7.000 зол. Нагороду признано письменниці Марії Домбровській, авторці повісти „Дні і ночі".

— **До артистично-керамічної робітні** потрібує різьбар С. Литвиненко учеників(ниць). Потрібні також токарі в глині. Мистець приймає щодень в часі 11—1. год. в робітні при вул. Потоцького ч. 58 А у Львові.

— **Львівська хроніка.** Арештовано Петра Шимулу, Н. Кульчицького і Марію Кульчицьку, придержаних на горячому вчинку поширювання фальшивих 10-золотівок. — Бувш. урядовець львівського магістрату Влад. Кшечунович, потягнений до судової відповідальности за спроневірення чиншів від міських домів, помер отроївшись вероналем. — На вул. Курковій впала з даху камяниці під ч. 5. велика брила леду на голову 23-літнього Едмунда Оберлендера і тяжко його ранила.

— **Чотири трупи в пивниці.** Два селяни з Комарна, Теодор Бариляк і Олекса Гірський винаймили в домі ч. 89 при вул. Городецькій у Львові пивницю на склад яблок. Перед кількома днями знайдено в тій пивниці неживого селянина, а біля нього лежали трупи трьох незнаних жінок у віці коло 20 літ. Знайдено теж останки якоїсь їди. Лікар ствердив, що всі четверо померли наслідком отроєння. При трупах не було ніяких документів, що могли би ствердити їхню тотожність, тому вислано до поліції в Комарні телефонограму, щоби родина згаданих господарів приїхала негайно до Львова. Показалося, що померли в пивниці 51-літній Михайло Гірський, його 20-літна дочка Наталія, дальше Наталія Бариляк, донька спільника Гірського і 20-літна Наталія Ліщинська, всі з Комарна. Переслуханий Бариляк сказав, що в суботу Гірський виїхав до Львова з трьома дівчатами, везучи більшу скількість яблок на продаж. Яблока хотів продати на площі Унії Берестейської, причому дівчата мали йому помогати. Здогадуються, що всі зачадилися від залізної печі, в якій напалили вуглем.

— **Смерть визначного німецького письменника.** В м. Альтавсе, у Стирії, у своєму постійному осідку, помер один із найбільших сучасних німецьких повістярів Яків Вассерман, у 60 р. життя. Написав він чимало повістей, з яких деякі мали небуденний успіх. Ось його твори: „Жиди з Ціриндорф", „Історія молодої Ренати Фукс", „Малий гусій", „Хрістіян Ваншафе", „Фабер або втрачені роки", „Лявдін і його близькі", „Гомін довкола юнкера Ернста", „Справа Мавриція",

Сильвестер Пана Антона.

Коли пан Антін обрахував свої фонди, що йому залишились по святах, світ став для нього сірим і поганим. Хоча Новий Рік був недалеко, а з ним і нова пенсія, але пан Антін загнався трохи у видатках і коли сплатити свої зобовязання то на січень не лишиться йому багато, не кажучи вже про св. Сильвестра, який любить, щоби його святкували шумно та весело.

Зрештою, правду кажучи, панові Антонові головно йшло про Сильвестра. Зі своїм парубоцьким мешканням і харчем дасть собі раду, але попрощатись зі старим роком і привітатись з новим на це треба мати живу готівку і то добру.

— Бажати щастя на сухо — думав собі пан Антін — можна хіба собі тільки особисто. Хтось інший готов образитись.

І ось прийшла йому несподівано до голови така думка:

— Справді, чому я не мав би подумати цього року про себе. Коли я наприклад вкладу трохи грошей, що мені залишились, у льотерійний льос, то можу стати міліонером легким коштом.

— Другого Сильвестра відсвяткую так, що він вибачить мені цьогорічну недбайливість.

А що пан Антін був людиною швидких постанов то пішов простісько до колектури і купив льос із IV-ої кляси Державної Льотерії.

Хто знає, може за місяць буде справді міліонером.

ДИМІТРОВ І ТОВ. НЕ ВИЙДУТЬ НА ВОЛЮ?

Президент поліції в Ляйпціґу заявив на запит, що не дістав вказівок від свого начальства в Берліні в справі болгар, звільнених у розправі за підпал райхстаґу. На його думку болгар передадуть іншому урядові для дальшої справи. З повищих слів можнаб здогадуватися, що проти Димітрова й тов. відбудеться ще одна розправа.

Провідник Лейбур Парті Ленсбері, зажадав від англійського міністра внутрішніх справ, щоби згодився на приїзд звільнених болгар до Англії

Оборонець обв. Торґлера д-р Зак зажадав за оборону 15.000 марок.

—o—

ВЕНІЗЕЛЬОС ПІД ПОЛІЦІЙНИМ НАГЛЯДОМ.

З Атен повідомляють, що дім бувш. президента міністрів Венізельоса окружило 50 тайних агентів і жандармів. На запит у парляменті президент міністрів Цалдаріс відповів, що йде тут лише про безпеку Венізельоса, щоби його так охоронити перед атентатами. Одначе здогадуються, що дім окружили були тому, щоби Венізельос без страху виїхав із краю. Загальне політичне положення в Греції дуже поважне. Здогадуються, що міністр війни Кондиліс розпише вибори якнайскорше. Мають теж проголосити виїмковий стан.

—o—

З ПРЕЗИДЕНТА ЦІСАРЕМ.

ШАНГАЙ, 2. І. ПАТ. Згідно з вістками з Токіо манджурського президента коронують 1. лютого на цісаря Манджурії.

БЕЛЬҐІЙСЬКІ ҐІТЛЄРІВЦІ.

Бельґійська нац. соціялістична партія Зелених Сорочок росте з дня на день. Членів зорганізованих на німецький зразок має партія вже 60.000. Головою партії є Ван Северен, Ґітлерів довіреник, а головою гол. централі в Брюселі є Данило Ван Дамм. Вони вже мають кілька зелених домів. Партія вдержує окремі військові відділи, в одностроях із револьверами та крісами. Більшість пробоєвиків рекрутується з безробітних, які дістають добру денну платню. Бельґійські нац. соціялісти засипають міста й села летючками у французькій та фляманській мові, головнож проповідують антисемітизм. Кажуть, нібито досі бельґійські нац. соціялісти дістали з Німеччини 25 міліонів бельґійських франків. Почесним членом нац. соціялістичної партії в Антверпені вибрали тамошнього німецького консуля. В звязку з тим замітна в краю сильна протижидівська пропаґанда, головнож в Антверпені, де здавна є велика жидівська кольонія. Влада поборює цей рух і заборонила нац. соціялістичні походи й демонстрації.

—o—

КАТАСТРОФАЛЬНА ПОВІНЬ.

ЛЬОС АНДЖЕЛЬОС, 2. 1. ПАТ. Зливні дощі, що падуть від довшого часу в середущій та південній Каліфорнії, спричинили катастрофу повені, якої не знають у розмірах і наслідках від 1887. р. Дотеперішні втрати виносять ок. міліона долярів. Досі виловили 31 людських трупів із води. Тисячі людей без даху над головою. Вода схопила та знищила 20 мостів. Місто Ґлендейл не має води до пиття. Околиці Монтрози відрізані від світа, не мають світла, бо електрівня залита. В Льос Анджельос опадало за день 12 стіп води. На деяких вулицях вода доходить до 4 стіп. Частина зоольоґічного городу в Ґріфітовому парку знищена. Багато диких звірів утікло з городу та викликують переполох в околиці. Будинок т-ва бувш. комбатантів у Монтрозі завалився під напором струї, що падала з висоти 25 стіп.

—o—

НЕМА СПРИЯТЛИВИХ УМОВИН ДЛЯ АНҐЛ.-ІТАЛІЙСЬКИХ БАЛАЧОК.

РИМ, 2. І. ПАТ. Католицький орґан „Авеніре д Італія" оцінюючи міжнародне положення в теперішній хвилині, стверджує, що прелюдія до англійсько-італійських балачок, визначених на перші дні січня, не дуже то сприяслива. Примирливі наміри, що їх має Саймон і Мусоліні, на думку часопису, стрінуться з рішучою нехітю французьких кол і Малої Антанти. Одинокою надією буде зрозуміння, що коли прийде до реформи Ліґи Націй, то остануть поза нею Німеччина та Японія, а не війдуть до неї Злуч. Держави та СРСР. Теперішня европейська кріза це кріза виснаження. Слід тямити, — пише часопис — що такий вислід був би справжнім паралїжем, а це при теперішньому стані европейського орґанізму моглоб погрожувати катастрофою.

„Христіян Колюмб або Дон Кіхот океану", „Маски Ервіна Райнера". „Етцель Андерґаст". У своїх біографічних книжках він зясував свої суспільно-політичні погляди; признався явно до жидівства, але виступав проти сіонізму і проти повної асиміляції. Вассерман був майстром психольоґічної новелі.

— **Демонстрація румунської поліції.** Небувала подія сталася в Араді. Двіста поліцаїв рушило походом по місті, несучи таблиці з написом: „Домагаємося пенсії". Демонстранти задержалися перед будинком староства і вислали депутацію, домагаючися, щоби виплатили їм залеглу тримісячну плату. У відповідь староста спровадив військо і розігнав поліцаїв. Однак демонстрація всетаки помогла, бо вкінці виплачено половину залеглих плат.

— **Вовки пожерли виборців.** З Клюй в Семигороді повідомляють, що на двох селян, які вертали з Ужліну від голосування до сенату, напала тічня вовків. Селяни були безборонні і стали добичею голодних звірів. Люди, що їхали пізніше тою дорогою, позбирали тільки обгризені кости нещасних виборців.

— **Хотів виконати самосуд.** Безпосередньо після замаху на мін. Дуку шваґер убитого Міхнунешті, який був свідком стрілянини, добувся до провізоричного арешту на двірці в Сінаї, де умішено атентатчика Константінеску. Тремтячи з обурення, Міхнунешті добув револьвер і стрілив до атентатчика. Серед темряви тільки одна куля попала в рамя Константінеску, інші хибили. Заалярмована стрілами жандармерія розброїла Міхнунешті, що хотів виконати самосуд над убивником свого шваґра.

— **Даляй Ляма проти виходу на найвищу гору.** Кілька днів перед смертю Даляй Ляма прислав листа провідникові англійської виправи Ратледженові, яка безуспішно старалася вийти на Мавнт Еверест. У листі відмовляє Ратледженові право оставати на тибетанській території, що є потрібне, щоби видістатися на гору. Ляма пояснює, що остання виправа викликала гнів богів. Боги спричинили неврожай, який тяжко навістив тибетнаських селян. Бог не хоче, щоби людська нога станула на найвищій горі.

— **Продали тисячу дівчат.** У східній дільниці Льондону поліційна влада викрила бюро торговлі живим товаром, яку вели чужинці. Дохоження ствердило, що коло тисячі дівчат з ріжних сторін Англії вивезено до південної Америки.

— **Честилюбивість Сталіна.** Місто Бобрікі під Москвою, де викінчили найбільші тепер у Радянщині фабрики хемічного промислу, перенавано декретом Сталіна на Сталіноґорск. Є це вже 15-те з черги місто на території Радянщини, що дістало назву більшовицького диктатора.

— **Біда вужам.** З „Ди Інґліш Повст" довідуємося, що задля жіночої моди в Англії розпрощалося з життям у 1933 р. три міліони вужів, яких шкіра прикрашує жіночі черевики та торбинки. Шкіри тієї треба було стільки, що торговельники не могли настарчити її.

— **Страйк причиною катастрофи.** Паризька преса стверджує, що до жахливої залізничої катастрофи під Парижем причинився пасивний опір залізничників. На східнім двірці в Парижі вибухнув 23. грудня м. р. вечором 2-годинний страйк залізничників як протест проти несповнення їх домагань. Наслідком страйку спізнилися з виїздом потяги, а машиністи мали надробити спізнення на лінії, причому хаос в залізничому руху був одною з причин катастрофи.

— **Ріжні вістки.** Поспішний потяг Ван-Париж наїхав серед мряки на робітників, що направляли шлях. Трьох робітників убило на місці, а одного тяжко ранило. — Підчас першого дня

Різдвяних свят умерло в Зл. Державах від морозу 120 людей. — Тіло рад. амбасадора з Мадриду Луначарського привезли 1. січня з Ментони до Москви. — Коло Іркуцька знайшли в леді замороженого мамута з добре збереженим мозком. Клеваки важать 16 кг. і довгі на 2 м. 13 цм. — На Угорщині заборонено твори Леніна, Сталіна, Радка й Енґельса. — Чехословаччина має 35 проц. національних меншин. —

— **Автобус для Ватикану.** Італійський залізничий автобус „Літоріна" мав великі успіхи в подорожі по европейських державах. Тому технічні фахівці Ватиканського Міста поручили, щоби „Літоріну" придбати для ватиканської залізничої мережі, бо це дуже економічна та скора комунікація.

— **Гимн „Союзу Українок".** Подається до відома Шановного Громадянства, що ноти гимну „Союзу Українок", укладу проф. Антона Рудницького до слів Уляни Кравченко, вийшли друком та є в розпродажі для членів „С. У." в домівці т-ва (Підвалля 7). Для ширшого загалу в ціні 1 зол. в усіх українських книгарнях. Для членів „С. У." в ціні 70 сот., за 10 примірників 5 зол. На порто долучувати 10 сот. — **Виділ.**

— **Страйк друкарів** тревав у Львові в понеділок і вівторок. Страйкували всі цінникові друкарні, тому теж „Діло" не могло появитися в понеділок і вівторок.

—o—

З судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН І ЛЕТЮЧКИ.

В дні 28. грудня 1933. р. відбулася перед судом присяглих у Львові карна розправа проти 24-літнього студента прав **Івана Климова** зі Сільця Белзького, сокальського повіту, обвинуваченого під замітом головної зради з арт. 97 §. 1 к. к. та за поширювання нелеґальної літератури ОУН з арт. 154 §. 2. к. к.

Закинених злочинів допустився обвинувачений після змісту акту обвинувачення тим способом, що мав бути районовим командантом ОУН на терені сокальського повіту. В дні 24. липня 1933. р. приловив обвинуваченого функціонар поліції Пух у хвилині, коли обвинувачений сидів перед своєю хатою та переглядав нелеґальну літературу, а саме „Сурму", брошуру Ольги Волинянки „Месники" та брошуру про конспірацію, поміщену для змилення орґанів влади під наголовком „Електрифікація і трактори в сільському господарстві".

Трибуналові проводив окружний суддя **Мединський,** обвинувачував прокуратор **д-р Прахтель-Моравянський,** боронив пос. **д-р Степан Біляк.**

Поліційні свідки зізнали обтяжуюче для обвинуваченого, тимбільше, що обвинувачений був дотепер 4-кратно увязнений у звязку з протидержавною акцією, а в минулому році був засуджений за переступок з арт. 127 за зневагу уряду на 3-місячну вязницю. Прокуратор предложив також на розправі допис, власноручно написаний і пересланий обвинуваченим до редакції „Нашого Клича", про хроніку подій в Сокальщині у травні 1933. р., у змісті якого доглянувся злочину накликування до державної зради з арт. 154. §. 2 к. к. Цей допис був підписаний повним іменем та прізвищем обвинуваченого, а найшли його підчас останньої ревізії в редакції „Нашого Клича".

Після промови прокуратора, що домагався признання Івана Климова винуватим злочину державної зради з арт. 97 §. 1 к. к. та злочину поширювання нелеґальної літератури, промовив оборонець пос. д-р Біляк, який твердив, що конфіденціональні інформації поліції ніяк не можуть бути доказом вини підсудного, зокрема коли йде про такий тяжкий злочин. Колиж обвинувачений мав у себе нелеґальну літературу ОУН, то це ще не доказує, що він її поширював.

Присяглі судді заперечили 6-ма голосами питання щодо вини в поширюванні нелеґальної літератури. На основі цього вердикту трибунал видав присуд, котрим **засудив Івана Климова на 15 місяців вязниці,** зачисляючи йому слідчий арешт від 24. липня 1933. р.

—o—

Листування Редакції.

Вп. Д-р С. Демидчук, Ню-Йорк. Просимо присилати ласкаво рукописи писані на інтерлінію та в перших машинових відбитках, тому, що збите письмо й нечиткі копії утруднюють працю складачам.

О. Ш. Озешів. Звернемо й напишемо подрібно у листі.

На театральному фронті.

До українських акторів!

(Заклик.)

Тяжка доля українського актора-скитальця, не тяжча безробітного, а найстрашніша доля актора-немічника, чи старця, зданого за ласку добрих людей, спонукала Раду Союзу Діячів Українського Театрального Мистецтва у Львові звернутися в закликом до наших працівників сцени:

Найвищий час, щоби занятися собою.

Закликаємо всіх наших акторів, гуртуватися у своїй професійній організації.

Навіть аналфабети, денні зарібники творять свої станові організації а наш актор, який крім образування, має велику дозу ідейности, про свою станову організацію не дбає — не глядить, що кожної хвилини чекає його тяжка недуга, незадібність до праці і неминуча старість, не старається, щоби забезпечити себе, а також й рідню свою.

Союз Діячів Укр. Театр. Мистецтва за своїх Заг. зборах (дня 17. 12. 1933.) вирішив перевести:

1) реєстрацію всіх акторів української сцени,

2) обезпечення актора (хвороба, безробіття, старість),

3) будову дому актора.

Щоби дати змогу кожному акторові належати до Союзу, останні Заг. Збори знизили членську місячну вкладку на 25 сот. (вписове 50 сот.).

Не чекайте, аж вас попросять належати до своєї організації, зголошуйтеся самі, бо спільними силами напевно поправите незавидну долю свою!

Надіючись на повне зрозуміння в акторських рядах ваги своєї професійної організації — кличемо до всіх працівників української сцени, де б вони під цю пору не находились:

„Вступайте в члени Союзу Діячів Укр. Театр. Мистецтва у Львові" Всі письма слати на руки секретаря Союзу Луція Лісевича — Львів, На Байках 25., II. пов., двері ч. 7.

Рада Союзу Д. У. Т. М. у Львові.

(Від редакції. — Як в останній хвилині довідуємося, Рада Союзу Діячів Укр. Театр. Мист. робить заходи, щоби скликати конференцію представників культурних установ і преси Львова та представників українських мандрівних театрів на день 18. I. 1934. до Львова в цілі налагодження відносин між поодинокими театральними дружинами, що працюють на терені нашого краю.)

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Середа, 3. I. год. 7.30 веч. „Гроші то не все".

Четвер, 4.I. год. 7.30 веч. „Гроші то не все".

Театр Різнородностей.

Середа, 3. I. год. 7.30 веч. „Стефек".

Четвер, 4. I. год. 7.30 веч. „Стефек".

Кіна.

АДРІЯ: „Пат і Патахон".

АПОЛЬО: „Присуд життя", „Не дамо землі".

АТЛЯНТИК: „Графиня Монте Хрісто" (Бриг. Гельм).

ВАНДА: „Піднебесний романс".

КАСІНО: „Брат діявола", Льорель і Гарді.

КОПЕРНИК: „Бунт молодости".

КОЛІСЕЙ: „В тіні хреста", вертеп: „Під ялинкою".

МАРУСЕНЬКА: „Бунт молодости".

МІРАЖ: „Спів, цілунок, дівчина".

МУЗА: „Син Індії" Рамон Новаро.

ПАЛЯС: „Прокуратор" (Алісія і орв).

ПАН: „С. О. С." — Ледяна гора.

ПАСАЖ: „Геройський вчинок" (Кен Мейнард).

ХИМЕРА: „Король циганів".

СТИЛЕВЕ: „Чанду", ревія: „Коли зорі світять".

УТІХА: „Шумовиння вулиці" та ревія.

Закордонне радіо.

Середа, 3. січня 1934.

Відень (517,2) 12.00 Концерт, 17.20 Сучасні композитори, 19.25 Опера; **Братислава** (279,3) 12.35 Концерт; **Прага** (488,6) 19.30 Опера; **Копенгаген** (281,2) 21.30 Пісні; **Штрасбург** (345,2) 21.30 „Івась і Гануся" оп. Гумпердінка; **Атльона** (413) 20.55 21.50 Спів; **Любляна** (574,7) 21.30 Спів; **Ковно** (1935) 18.20, 20.20 Спів; **Кенігсвустергавзен** (1634,9) 17.25 Легка музика 20.00 Дві Моцартові сонати; **Ляйпціг** (389,6) 17.50 Брамсові пісні; **Будапешт** (550,5) 12.05 Циг. орхестра; **Рим** (441,2) 13.00, 17.10 Концерт, 21.00 Опера.

Четвер, 4. січня 1934.

Відень (517,2) 12.00 Концерт, 17.15 Солісти (спів); **Братислава** (279,3) 18.15 Концерт; **Кошиці** (293,5) 17.00 Концерт; **Прага** (488,6) 16.00 Концерт, 17.25 Спів; **Атльона** (413) 21.00 Пісоньки; **Білгород** (430,4) 20.00 Пісоньки; **Любляна** (574,7) 20.30 Пісоньки; **Кенігсвустергавзен** (276,5) 14.45 Діточі пісоньки, 20.05 „Зузанина тайна" опера Вольф-Ферарія; **Бреслав** (325) 17.50 Нові пісні; **Рим** (441,2) 13.05 Легка музика, 17.00 Концерт.

Львівське радіо.

Середа, 3. січня 1934.

Ревієві пісоньки з грамофону; 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.40 Арії та пісні (Гейдуковська-Марчинська, мецосопран); 16.00 Сальонова орхестра (грамофон); 16.10 Для дітей: „Про аса мудрости", „А це вгадаєте?"; 16.40 Листи та програми; 16.55 Камер. концерт; 17.30 Пісні (амер. пісні); 18.00 Природничий відчит; 18.20 Фортепяновий дует; 18.40 Спів (Дигас); 19.08 Всячина; 19.25 Фейл.: „Слухати? Виключене"; 19.40 19.43 Спортові вістки; 20.00 Скрипка; 20.05 „Марія Кірі-Склодовська в робітні й дома"; 21.05 Міцкевичівський вечір у Вильні; 22.00 Весела авдиція; 23.05 Найгарніші твори з грамофону.

Четвер, 4. січня 1934.

7.00—7.55 Ранішня авдиція; 12.05, 12.33 Сальонова орхестра; 15.25 Збіжева біржа; 15.30 Господарські вістки; 15.40, 16.15 Приємна музика (грамофон); 16.00 Муз. загадки; 16.55 Фортепян; 17.45 Вокальна гр. напята; 18.00 Спорт молоді та шк. влада; 18.20 Мазурська утреня; 19.25 Відчит про нову залізничу тарифу; 19.40 Сніговий комунікат; 19.43 Спортові вістки; 20.00, 21.15 Легка музика; 21.00 Техн. скринька. 22.00 23.05 Ретрансмісії із закорд. станцій.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗА".

„Маслосоюз" платив кооперативам дня 2. I.: масло —.—, молоко 17 сот., сметана 70 сот., яйця зол. 6.40—6.60 за копу. Тенденція на масло знижкова, на молоко, сметану слаба, на яйця удержана.

За редакцію відповідає Олександер Костик. Видає Видавнича Спілка „Діло". З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Ринок 10.